

Etsivän nuorisotyön järjestäminen 1.12.2024-30.11.2025

Sivla 23.11.2023 § 122
433/12.05.02/2021

Valmistelija vapaa-aikapalvelupäällikkö Katja Pohjoismäki, puh. 040 571 6556

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tarkoituksena on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palveluiden ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Etsivä nuorisotyö on läsnä nuorten keskuudessa ja tarjoaa mahdollisuutta turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa vastauksia nuorta askarruttaviin kysymyksiin ja auttaa nuorta löytämään kussakin elämäntilanteessaan tärkeät palvelut. Työn ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen ja työmarkkinoiden ulkopuolella. Etsivän nuorisotyön lähtökohtana on se, että nuori saa apua, jos hän itse on sitä valmis ottamaan. Jämsän alueella etsivän nuorisotyön yhtenä painopisteenä ovat toisen asteen opiskelun keskeyttäneet, keskeyttämisvaarassa olevat ja yhteiskunnan palveluista syrjäin jääneet nuoret. Työtä tehdään työparityöskentelyinä.

Nuorisolakiin (21.12.2016 §10, §11 ja §12) on kirjattu säännökset etsivästä nuorisotyöstä ja siihen liittyvästä tietojen luovuttamisesta sekä luovutettujen tietojen käytöstä. Nuorisolain §10 mukaan kunta voi järjestää etsivää nuorisotyötä hankkimalla palvelun nuorten palveluja tuottavalta yhteisöltä, jolloin kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään nuorisolain mukaisesti. Lainmukaisuutta valvomaan kunta nimeää vastaavan viranhaltijan.

Jämsän kaupunki on ostanut etsivän nuorisotyön palvelut Työvalmennussäätiö Avitukselta syyskaudesta 2010 alkaen. Tuolloin säätiö käynnisti Opetusministeriön myöntämän tuen avulla etsivän nuorisotyön hanketoiminnan.

Uutta rahoituskautta varten Työvalmennussäätiö Avitus on laatimassa hakemuksen, jolla on tarkoitus jatkaa etsivän nuorisotyön toteuttamista 30.11.2025 saakka. Rahoituskaudet eivät ole kalenterivuosiin tai lukuvuosiin sidottuja, vaan noudattavat rahoituksen myöntäjän aikatauluja.

Hakemuksen liitteeksi on laadittu hakemuksessa edellytetty yhteistyösopimus.

Etsivän nuorisotyön maksuosuus Jämsän kaupungille on hankekaudella 1.12.2024 - 30.11.2025 arvioitu olevan 64 550 euroa. Etsivää nuorisotyötä tekee kolme päätoimista työntekijää. Työvalmennussäätiö Avituksen rahoitushakemuksensa liitteeksi valmisteleva säätiön ja kaupungin välinen yhteistyösopimus on esityslistan oheismateriaalina.

Työvalmennussäätiö Avituksen kaikkien nuorisotyötoiminnan hankkeiden maksuosuus kaupungille on vuoden 2024 osalta arvioitu olevan yhteensä 121 000 euroa. Etsivän nuorisotyön lisäksi Avitus järjestää nuorten starttipajatoimintaa (LuovaStartti) ja nuorten yksilövalmennusta Kohtaava - hankkeen nimellä. Rahoitushakemuksessa ei edellytetä yhteistyösopimusta starttipajatoiminnan eikä yksilövalmennuksen osalta.

Etsivä nuorisotyö on tavoittanut asiakasnuorensa hyvin ja myös pääosa tavoitetuista on saatu ohjattua eteenpäin (koulutus, kurssi, valmennus, hoito tms.). Etsivällä nuorisotyöllä on taustatukenaan erittäin hyvä yhteistyöverkosto. Myös nuoret ovat suhtautuneet etsivään työhön pääasiassa myönteisesti.

Etsivään nuorisotyöhön ohjautui nuoria vuoden 2022 aikana yhteensä 156. Useista yrityksistä huolimatta kuusi nuorta jäi tavoittamatta. Osa etsivän nuorisotyön asiakkaista on mukana myös muissa Avituksen palveluissa. Kaikki nuoret eivät halua sitoutua yhteistyöhön eikä siihen voida velvoittaa. Yhteistyö on nuorelle vapaaehtoista.

Hankekaudelle 2022 on ollut etsivässä nuorisotyössä keskeistä nuoren yksilöllinen kannattelu ja läsnäolo, toivon ylläpitäminen ja tarpeiden kuunteleminen. Etsivän ohjauksen avulla on edistetty nuorten sosiaalista vahvistumista sekä pyritty turvaamaan mm. itsenäisen asumisen onnistumista, raha-asioiden hoitamista, terveydentilan selvittelyä ja asiointeja viranomaisten kanssa. Ohjaustyössä edistettiin nuorten valmiuksia puhelimesta ja verkossa asiointiin. Myös uusi työnhakumalli on lisännyt nuorten konkreettista ohjaustarvetta sekä työnhakuun että työkyvyn selvittämiseen.

Asiakkaat ovat ohjautuneet etsivän nuorisotyön piiriin sosiaalityön, terveystoimen, TE-toimiston ja työllisyyden kuntakokeilun, Puolustusvoimien, huoltajan tai muiden läheisten, Gradia Jämsän ja Jämsän kaupungin tai Kuhmoisten kunnan perusopetuksen kautta. Oppivelvollisuusiän noston myötä vuonna 2021 alle 18-vuotiaiden ohjausvastuun painopiste on siirtynyt kunnille. Etsivä nuorisotyö ja kunnan vastuutahot ovatkin tehneet yhteistyötä toimivien lainmukaisten ohjaus- ja toimintakäytänteiden luomiseksi.

Osana Jämsän kaupungin talousarviokäsittelyä on päätöksentekoprosessissa myös talouden tasapainotusohjelma. Sivistyslautakunta on osaltaan hyväksynyt ja esittänyt osana talouden tasapainotusohjelmaa etsivän nuorisotyön ja muun Avituksen nuorten palvelujen kotiuttamisen vaiheittain kaupungille vuodesta 2025 alkaen. Yhteistyösopimukseen on tehty asiaa koskeva kirjaus. Kaupunginvaltuusto päättää talouden tasapainotusohjelmasta 11.12.2023 kokouksessaan.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö 26 § Lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja yleinen toimivalta, kohta 15) päättää toimialaansa koskevien sopimusten hyväksymisestä ja päättää sopimusten vastuuhenkilöistä toimialallaan

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy Työvalmennussäätiö Avituksen kanssa tehtävän yhteistyön ja laaditun yhteistyösopimuksen etsivän nuorisotyön järjestämisestä ajalle 1.12.2024-30.11.2025. Sopimuksessa esitetty kaupungin rahoitusosuus toteutuu vain, jos kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvioesityksen vuodelle 2024 sekä vuodelle 2025.

Sivistyslautakunta nimeää etsivästä nuorisotyöstä vastaavaksi viranhaltijaksi vapaa-aikapalvelupäällikön, joka vastaa siitä, että etsivää nuorisotyötä järjestetään nuorisolain mukaisesti. Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Roni Äikäs ja Riitta Uosukainen saapuivat klo 16.40.

Vapaa-aikapalvelupäällikkö Katja Pohjoismäki oli läsnä asian käsittelyn aikana (klo 16.25-16.45).